

het
ontwerp
instituut

| memo | september 2012

| memo | letterlijk betekent dit woord *'een kort briefje, geschreven om iemand aan iets te herinneren'*. Kort, helder, duidelijk en opvallend want je mag het immers niet vergeten. Daarom sturen we elke maand dit | memo |. September is altijd een bijzondere maand. Het leven na de zomer wordt weer opgepakt, men kiest strategieën, zet doelen uit voor het komende winterseizoen en denkt na over de eigen positie. Wat wil ik? Waar ga ik naartoe? Wat kan ik verbeteren? Onze opleidingen kunnen u daarin helpen en ondersteunen, de weg wijzen, inspiratie geven. Mocht u daar over denken, neem gerust contact op voor een vrijblijvend gesprek.

Hartelijke groet, namens het hele team

Over de lege tuin

In zijn boek *'Met open zinnen'* schrijft de Nederlandse cultuurfilosoof Ton Lemaire: *'De fragmentering van het moderne leven en zijn vluchtigheid brengen onrust, onvoldaanheid en innerlijke leegte met zich mee'* (Uitgeverij Ambo 2002).

Een juiste omschrijving van hetgeen we herkennen in onze huidige wereld. Die leegte die we voelen moet 'gevuuld' worden en daarom schaffen we allerhande spullen aan, maar merken daarna dat de leegte is gebleven. Het zijn immers middelen uit hetzelfde systeem. De toeristisch-recreatieve 'belevingsindustrie' en het zoeken naar emoties zijn daar een goed voorbeeld van. En gebeurt dat ook niet in overvloed met het gevoel van de tuinbezitter? Wordt die ook niet overladen met allerlei beloften die niet waargemaakt kunnen worden? Mensen zoeken een geluk in de tuin, dat beloofd is op die talloze foto's en voorbeelden die ze zagen. Ze kopen daardoor allerlei zaken en planten en omringen zich met de producten van de materiële wereld. Na een poosje merkt men dat die 'dingen' geen effect hebben en dat de leegte die men voelde is gebleven. Wat men ook koopt of hoe men de tuin ook volstopt.

Daar kan de tuinontwerper helpen, door genuanceerd te zijn, door de wensen en verlangens te leiden en te vertalen naar een werkelijkheid die te realiseren is en niet naar een

onmogelijkheid. Dan hoeven al die schijnwerelden niet aangelegd, die onder controle gehouden moeten worden, de zogenaamde hedendaagse strakke tuin, maar die slechts de afspiegeling zijn van een wereld waar alle emotie uit verdwenen is. Daar zal niets oproepen kunnen worden en zal de leegte blijven bestaan. Wel netjes, dat wel.

Aftellen voor start

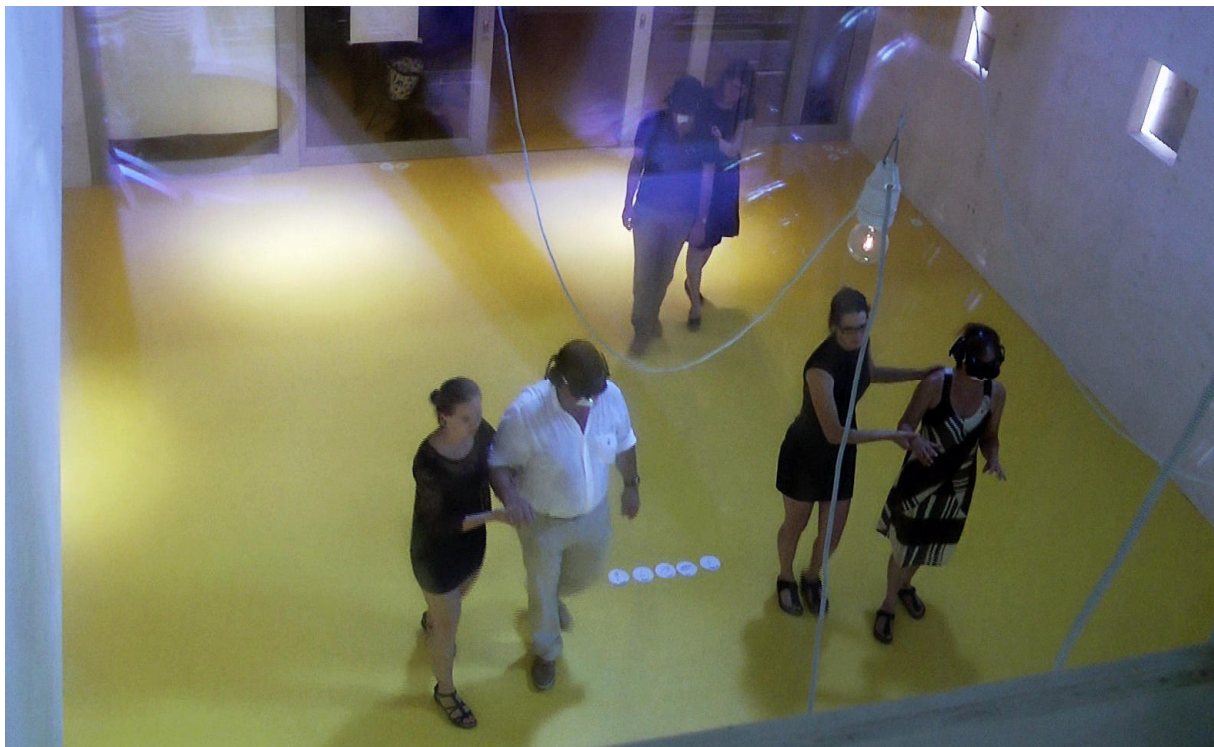
Op donderdag 11 en vrijdag 12 oktober starten respectievelijk de tiendaagse cursus 'Ontwerpkunde voor tuin en park' en de dertigdaagse opleiding 'Ontwerpmethodiek Buitenruimte'. Voor beide staan nog enkele plaatsen voor deelnemers ter beschikking. Kijk op www.ontwerpinstituut.nl/cursusaanbod.htm voor alle details. Mocht u nog twijfels hebben of het voor u geschikt is, dan zou het raadzaam zijn eens contact op te nemen via info@ontwerpinstituut.nl. Soms worden dingen plots duidelijk als men ze probeert te verwoorden.

De deelnemers die zich tot nog toe hebben opgegeven zijn heel divers van pluimage. Er zijn zelfstandige ontwerpers, mensen die bij een gemeente werken, ontwerpende hoveniers. De opleiding Ontwerpmethodiek staat ook open voor instromers die de cursus Stads Landschappen hebben gedaan op de Hogeschool Utrecht. Zij kunnen op de helft van de periode aansluiten en meewerken aan de eindopdracht. Dat is een spannend gebiedje in Rotterdam, geleden tegen Charlois en Pendrecht, het Zuiderpark en de Waalhaven. Boeiender konden we het niet vinden.

De cursus Ontwerpkunde zal aan een opdracht werken die zich richt op de transformatie van een deel van de tuinen van Paleis Het Loo. Ook spannend.

Zomeratelier afgesloten

"Als basis kregen we alleen mee: *'alles mag, niets moet'*. Enzo begonnen we deze eneroverende week. Waarin is gebleken hoe mooi de dagen zijn zonder een duidelijk doel voor ogen te hebben. Je bent vrij om te praten, filosoferen en te denken over 'verbindingen'. En wordt daarbij niet gehinderd door het 'doel'." Dat schrijft Tirza Beijer, een van de deelnemers van het Zomeratelier, op haar weblog, vergezeld van enkele spannende foto's

(zie <http://www.behance.net/gallery/Zomeratelier-2012-Ontwerp-instituut-/4903673>). Deze woorden geven de essentie weer van wat er een week lang gebeurde. Hoe negen jonge mensen met elkaar aan de slag gingen, soms in het Engels of het Duits, en ergens terecht kwamen waarvan ze niet gedacht hadden daar ooit te komen. Gestimuleerd door tuinarchitect Jeroen Jacobs, plantaardig vormgeefster Marlies Schouten, uitgeefster en schrijfster Angélique van der Horst, redacteur Peter van Steen en begeleiders Vera van den Broek en Wim Branderhorst. Curator Michel Lafaille dankt hen voor hun inzet en lezingen in de loop van de dagen. Dat alles speelde zich af in de prachtige beeldentuin Land en Beeld te Asperen, in de meest zomerse week van afgelopen augustus.

Op de foto een sequentie van de performance die de bezoekers ondergingen in de Taverne van KunstFort Asperen. Zij werden in kleine groepjes van vier persoonlijk rondgeleid waarbij een aantal zintuigen (tijdelijk) werden uitgeschakeld. Een fantastische manier om de ruimte te ondergaan, waar ook de aanwezige architect Peter van Assche zeer tevreden mee was. Tot slot sprak ontwerper Nico Wissing de wens uit dat nog vele aankomende jaren dit Zomeratelier mag plaatsvinden en kan uitgroeien tot een jaarlijks terugkerend zomers 'Tuinenbal' waar de vakwereld elkaar spontaan en informeel kan treffen.

Tot in 2013...

Oproep Kantinegesprek

|het ontwerp instituut| wil zich met name inzetten op het gebied van het humane ontwerp en de ontwikkeling en verdieping van de ontwerpers van de buitenruimte. Dat eist aan de ene kant veel studie van iedereen en aan de andere kant veel gesprek en communicatie. Praten met collegae en vakgenoten helpt hierbij enorm. Hoe los jij dit op? Heeft iemand ervaring op dit gebied? Ik heb een rare situatie, wie helpt mij? Mag ik eens iets vragen?... Daarvoor moeten we een plek creëren waar we bij elkaar komen en in rust die vragen kunnen stellen en luisteren naar de antwoorden. En de uitgelezen plek daarvoor is natuurlijk de kantine van het instituut, waar men even tussendoor kan zitten en praten. Vanaf november aanstaande zullen drie keer per jaar kostenloze bijeenkomsten georganiseerd worden, de zogenaamde Kantinegesprekken. Elk instituut heeft immers een kantine. Op die avonden kan men kennismaken met andere ontwerpers en vakbroeders en zusters, maar zullen ook vaste items terugkomen die de nodige informatie en inspiratie brengen. Daarbij wordt telkenmale aandacht gegeven aan een ontwerper (of bureau) die zichzelf voorstelt, een bijzonder artikel uit de vakbladen (met de auteur of het onderwerp), een plant (door Meneer Vermeer), een aankomende tentoonstelling (door Michel Lafaille), een ontwerp dat is opgeleverd (door de betreffende ontwerper).

Als u zichzelf, uw bureau of een geslaagd ontwerp wilt voorstellen aan uw vakgenoten, geef dan een seintje aan de redactie van Het Kantinegesprek en wie weet wordt u uitgenodigd om in november al in Apeldoorn mee te werken.

Wilt u reageren of iets met ons delen? Schrijf ons een bericht via info@ontwerpinstituut.nl
Wij hebben u genoteerd als geïnteresseerde voor deze nieuwsbrief. Mocht u deze niet meer willen ontvangen laat het ons weten.

Colofon: |memo| is een maandelijkse uitgave onder redactie van |het ontwerp instituut|

Volgende | memo | oktober 2012